2011 no. 85

AFKONDIGINGSBLAD VAN ARUBA

LANDSVERORDENING van 30 december 2011 houdende bepalingen met betrekking tot een algemeen pensioenstelsel (Landsverordening algemeen pensioen)

Uitgegeven, 31 december 2011

De minister van Justitie en Onderwijs,

A.L. Dowers

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Aruba,

In overweging genomen hebbende:

- dat vertegenwoordigers van de regering, werkgevers-, en werknemersorganisaties in het kader van de 'Sociale Dialoog' op 27 augustus 2010 een protocol hebben getekend;
- dat daarbij is onderkend dat twee-derde van de op een arbeidsovereenkomst werkende ingezetenen bij het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd alleen op de basispensioenuitkering van de algemene ouderdomsverzekering kan rekenen;
- dat de regering van Aruba de Landsverordening algemene ouderdomsverzekering met ingang van 1 januari 2011 heeft gewijzigd, vooruitlopend op het ontwikkelen van een lange termijnvisie terzake de instandhouding van de daarin geregelde voorziening, mede gelet op de toenemende vergrijzing van de Arubaanse bevolking;
- dat de regering met het oog daarop - met inachtneming van de afspraken, neergelegd in het protocol van 8 september 2011- een verplichte pensioenregeling voor in loondienst werkende ingezetenen wenst in te voeren, die er voor zal zorgen dat ingezetenen na de beëindiging van hun werkzaamheid als gevolg van het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd van een inkomen zullen kunnen genieten, dat, tesamen met de basispensioenuitkering, meer in overeenstemming is met het door hen gedurende hun arbeidzaam leven genoten loon;

Heeft, de Raad van Advies gehoord, met gemeen overleg der Staten, vastgesteld onderstaande landsverordening:

§1. Definities

Artikel 1

1. In deze landsverordening en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

Minister : de minister, belast met financiën;

werknemer : degene die:

a. de leeftijd van 18 jaar maar nog niet de pensioenleeftijd heeft bereikt, en
b. wiens persoonslijst in het bevolkingsregister wordt bijgehouden, en

c. een arbeidsovereenkomst heeft gesloten met een in Aruba ingezeten respectievelijk gevestigde natuurlijke of rechtspersoon, en
d. de proeftijd heeft doorlopen;

werkgever : de in Aruba ingezeten respectievelijk gevestigde natuurlijke of rechtspersoon, die een werknemer in dienst heeft;

instelling : een levensverzekeringsbedrijf waaraan een vergunning is verleend als bedoeld in artikel 5 van de Landsverordening toezicht verzekeringsbedrijf (AB 2000 no. 82);

lijfrente : een uitkering als bedoeld in artikel 11, tweede lid;

pensioenleeftijd : de leeftijd van 60 jaar;

deelgenoot : degene die met een instelling een verzekeringsovereenkomst heeft gesloten en tevens begunstigde van die overeenkomst is;

ondernemingspensioenfonds : een fonds als bedoeld in de Landsverordening ondernemingspensioenfondsen (AB 1998 no. GT 17);

deelnemer : degene die als zodanig is omschreven in artikel 1 van de Landsverordening ondernemingspensioenfondsen;

pensioengevend loon : het loon dat in de premieovereenkomst dan wel in de reglement van het ondernemingspensioenfonds als basis voor de pensioenopbouw is vastgesteld, doch dat minimaal gelijk is aan 12 maal het vaste bruto loon per maand, dan wel, indien de werknemer op maandelijkse basis variabel loon ontvangt, minimaal 12 maal het vaste bruto loon per maand vermeerderd met ten minste de helft van het gemiddelde variabele loon genoten in de voorafgaande 3 jaren;

premie :
a. het door een deelgenoot verschuldigde bedrag ten behoeve van de opbouw van een pensioenkapitaal;
b. de voor de deelnemer verschuldigde bijdrage aan de opbouw van een pensioenaanspraak;

pensioenkapitaal : het kapitaal dat beschikbaar komt bij het bereiken van de pensioenleeftijd en aangewend wordt voor de aankoop van een lijfrente;

administratiekosten : het ten laste van de premie te brengen bedrag van alle eenmalige en doorlopende kosten die een instelling of een ondernemingspensioenfonds heeft gedurende de looptijd van een verzekeringsovereenkomst respectievelijk de opbouw van een pensioenaanspraak;

partner :
a. de echtgenoot of echtgenote van een deelgenoot of deelnemer;
b. de ongehuwde persoon die met een (gewezen) deelgenoot respectievelijk deelnemer, een duurzaam gemeenschappelijk huishouden voert, hetwelke aan-

getoond wordt door:

1°. een notarieel samenlevingscontract dat rechtsgeldig is, en dat ten minste een jaar eerder is ingegaan, en

2°. het in de bevolkingsadministratie op hetzelfde adres ingeschreven staan van de ongehuwde persoon als een deelgenoot of deelnemer, en

3°. het als zodanig ingeschreven staan van de deelgenoot of deelnemer en de ongehuwde persoon bij de instelling waarmee de betrokkene een verzekeringsovereenkomst als bedoeld in artikel 2, tweede lid, heeft, of het ondernemingspensioenfonds waarin de betrokkene deelnemer is.

2. Bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, kunnen andere bedrijven als instelling in de zin van deze landsverordening worden aangemerkt, indien het gebrek aan concurrentie tussen de in het eerste lid bedoelde instellingen zulks wenselijk maakt.

§2. Algemene bepalingen

Artikel 2

1. In het kader van de uitvoering van deze landsverordening is de onderneming van een werkgever verbonden aan een ondernemingspensioenfonds ofwel de werkgever heeft met een instelling een premieovereenkomst gesloten, houdende bepalingen met betrekking tot de verzekeringsovereenkomst van zijn werknemers.

2. In het kader van de uitvoering van deze landsverordening wordt tussen een werknemer die geen deelnemer is, en een instelling een verzekeringsovereenkomst afgesloten, die omvat een levensverzekeringovereenkomst ten behoeve van de opbouw van kapitaal voor de aankoop van een lijfrente. De werknemer kan daarbij het nabestaandenrisico en het invaliditeitsrisico verzekeren.

3. Een levensverzekeringsovereenkomst als bedoeld in het tweede lid, verzekert in ieder geval het kapitaal dat het totaal is van de premies, met de daarop verkregen rente.

Artikel 3

1. Iedere werkgever wiens onderneming niet is verbonden aan een ondernemingpensioenfonds, heeft met een instelling een premieovereenkomst met een looptijd van 5 jaren.

2. Een premieovereenkomst regelt ten minste de navolgende onderwerpen:

- het pensioengevend loon;
- een premiepercentage;

- de administratiekosten;
- de wijze waarop de toerekening van die administratiekosten aan de werkgever en de deelgenoten geschiedt, en
- de standaardvoorwaarden van de verzekeringsovereenkomst van de deelgenoten, met inbegrip van een duidelijk opgave van het rendement dat door de deelgenoten verkregen wordt tijdens de opbouw van het pensioenkapitaal.

3. Een premieovereenkomst doet geen afbreuk aan het recht van de werknemer om een eerder door hem gesloten verzekeringsovereenkomst in de zin van deze landsverordening, al dan niet premievrij, aan te houden.

4. De premieovereenkomst ligt voor iedere werknemer ten huize of ten kantore van de werkgever ter inzage.

5. Het opnemen in de premieovereenkomst van omvangkortingen op de administratiekosten van de verzekeringsovereenkomsten is toegestaan, indien de korting uitsluitend verband houdt met het aantal werknemers dat een verzekeringsovereenkomst heeft met de instelling waarmee de werkgever een premieovereenkomst heeft afgesloten. De korting bedraagt evenwel nooit meer dan 75% van de administratiekosten voor iedere verzekeringsovereenkomst afzonderlijk.

6. De werkgever die na de beëindiging van de looptijd van zijn premieovereenkomst, een premieovereenkomst met een andere instelling wenst te sluiten of een ondernemingspensioenfonds wenst op te richten, dan wel zich bij een bestaand ondernemingspensioenfonds wenst aan te sluiten, doet zulks uitsluitend nadat hem is gebleken dat ten minste twee derde van zijn werknemers daarmee instemt.

7. De werknemers hebben het recht om voor het tijdstip waarop een premieovereenkomst afloopt, aan hun werkgever voor te stellen een premieovereenkomst bij een andere instelling af te sluiten of een ondernemingspensioenfonds op te richten of zich bij een bestaand ondernemingspensioenfonds aan te sluiten, indien een derde van hen zulks ondersteunt. Indien de werkgever het voorstel verwerpt, doet hij zulks bij schriftelijke en gemotiveerde, aan de werknemers bekend te maken, beslissing.

Artikel 4

1. Iedere werknemer heeft een verzekeringsovereenkomst met de instelling waarmee de werkgever een premieovereenkomst heeft afgesloten, tenzij hij een deelnemer is.

2. Een verzekeringsovereenkomst verzekert het pensioen, tegen betaling van een premie, op grond waarvan bij het bereiken van de pensioenleeftijd het recht op een lijfrente-uitkering ontstaat.

3. Degene die:

a. op het tijdstip van indiensttreding bij een werkgever nog geen verzekeringsovereenkomst heeft afgesloten, dan wel
b. gedurende de looptijd van een arbeidsovereenkomst werknemer in de zin van deze landsverordening wordt,

sluit een verzekeringsovereenkomst uiterlijk drie maanden na dat tijdstip, onderscheidenlijk na het bereiken van die status.

4. Indien de werknemer niet voldoet aan een voorschrift als bedoeld in het derde lid, sluit de werkgever ten behoeve van de betrokken werknemer een verzekeringsovereenkomst af bij de instelling waarmee hij een premieovereenkomst heeft afgesloten.

Artikel 5

1. De premie van een deelgenoot respectievelijk een deelnemer bedraagt ten minste 6,0% van diens jaarlijks pensioengevend loon.
2. Onverminderd het eerste lid, kan, indien de premie ten minste 10,0% bedraagt, het jaarlijkse pensioengevend loon met Afl. 12.336,- worden verminderd.
3. Ten aanzien van een deelgenoot respectievelijk een deelnemer bedraagt de premie een zodanig bedrag, dat een jaarlijkse pensioentoezegging van ten minste 1,0% van diens pensioengevend loon, verminderd met Afl. 17.616,- kan worden gedaan.
4. Bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, kunnen de bedragen, vermeld in het tweede en derde lid, worden aangepast aan de in andere regelgeving te dien aanzien aangebrachte wijzigingen.

Artikel 6

1. Het pensioenkapitaal of de reservewaarde van een pensioenaanspraak is tot het bereiken van de pensioenleeftijd van de deelgenoot of de deelnemer niet vatbaar voor afkoop, overdracht, vervreemding, verpanding, beslag of belening aan derde, noch kan het worden betrokken in het faillissement van de deelgenoot of deelnemer.
2. Het pensioenkapitaal of de reservewaarde van een pensioenaanspraak wordt tot het bereiken van de pensioenleeftijd niet in aanmerking genomen bij de beoordeling van een door een deelgenoot of deelnemer overeenkomstig de voorschriften bij of krachtens de Landsverordening maatschappelijke zorg (AB 1989 no. GT 27) ingediend verzoek tot toekenning van bijstand.

§3. De rechten van de deelgenoot respectievelijk de deelnemer

Artikel 7

1. Een werknemer die van werkgever verandert, heeft het recht zijn op grond van de vorige arbeidsovereenkomst geldende verzekeringsovereenkomst op te zeggen. Indien de werknemer in dienst treedt bij een werkgever die met een andere instelling een premieovereenkomst heeft gesloten, sluit deze werknemer een nieuwe verzekeringsovereenkomst bij die instelling. Alsdan kan hij de instelling waar hij reeds een verzekeringsovereenkomst heeft lopen, opdragen de reservewaarde van het pensioenkapitaal over te dragen aan de instelling waarmee hij de nieuwe verzekeringsoverkomst heeft gesloten. De overdracht geschiedt na de opzegging en accepta-

tie door de ontvangende instelling, waarna het bedrag binnen vier weken wordt overgemaakt naar de andere instelling. De eerste, derde en vierde volzin zijn van toepassing, indien de werknemer die van werkgever verandert, bij een werkgever in dienst treedt, die zijn onderneming aan een ondernemingspensioenfonds heeft verbonden.

2. Op de werknemer die deelnemer is in een ondernemingspensioenfonds waaraan ten behoeve van hem ten hoogste tien jaar premies zijn voldaan, is het eerste lid van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat de reservewaarde ten minste gelijk is aan het totaal van de premies met de daarop verkregen rente, uitgezonderd de risicopremies. De werknemer ten behoeve van wie ten minste tien jaren premies aan een ondernemingspensioenfonds zijn voldaan, heeft tot het bereiken van de pensioenleeftijd recht op een premievrije pensioenaanspraak, tenzij hij weer deelnemer wordt in dat ondernemingspensioenfonds. De eerste en tweede volzin is van overeenkomstige toepassing, indien de werknemer in dienst treedt bij een werkgever, wiens onderneming aan een ander ondernemingpensioenfonds is verbonden.

3. Voor de berekening van de in het eerste of tweede lid bedoelde reservewaarde mogen door de instelling of het ondernemingspensioenfonds maximaal een bedrag van Afl. 250,- aan kosten in rekening worden gebracht. Bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, kan het bedrag, bedoeld in de eerste volzin, worden aangepast.

4. De deelgenoot die niet aansluitend aan de beëindiging van een vorig dienstverband, in dienst treedt bij een andere werkgever, heeft het recht de premiebetaling van een lopende verzekeringsovereenkomst gedurende een periode van maximaal drie maanden op te schorten, alvorens tot premievrijmaking wordt overgegaan.

Artikel 8

1. Een deelgenoot heeft het recht een hogere premie te storten of te doen storten dan het bedrag van de in de voor hem geldende verzekeringsovereenkomst vermelde premie.

2. Een deelgenoot respectievelijk een deelnemer heeft het recht bij een tekort in de voorafgaande vijf jaren op de totale premie, bedoeld in artikel 5, eerste respectievelijk tweede lid, een aanvullende premie bij zijn instelling of ondernemingspensioenfonds te storten of te doen storten.

3. Een deelnemer respectievelijk een deelnemer heeft het recht bij een tekort in de voorafgaande vijf jaren aan opbouw van pensioenaanspraken, bedoeld in artikel 5, derde lid, een aanvullende premie in het ondernemingspensioenfonds te storten of te doen storten of een aanvullende pensioenkoopsom voor de aankoop van een lijfrente ingevolge een verzekeringsovereenkomst als bedoeld in artikel 2, tweede lid, te storten of te doen storten.

4. De bijstortingen, bedoeld in het eerste, tweede en derde lid, zijn beperkt tot het in artikel 9, zesde lid, van de Landsverordening inkomstenbelasting vermelde maximale bedrag.

§4. De premie

Artikel 9

1. De door een werknemer verschuldigde premie komt tot het bereiken van de pensioenleeftijd van de werknemer deels ten laste van de werknemer en deels ten laste van diens werkgever.

2. De in artikel 5, eerste, tweede en derde lid, vermelde minimale premies komen tot uiterlijk het bereiken van de pensioenleeftijd van de werknemer voor ten minste de helft voor rekening van de werkgever, met dien verstande dat de verdeling van de premie voor alle werknemers gelijk is.

Artikel 10

1. Maandelijks houdt de werkgever het voor rekening van de werknemer komende deel van de verschuldigde premie in op diens loon en draagt dit tezamen met het voor zijn rekening komende gedeelte van de premie af aan de instelling waarmee de werkgever een premieovereenkomst heeft, of aan het ondernemingspensioenfonds waaraan zijn onderneming verbonden is.

2. Van de in het eerste lid genoemde vereiste van de maandelijkse afdracht kan worden afgeweken, indien de premie wordt vooruitbetaald.

§5. Het pensioen

Artikel 11

1. Een deelgenoot gebruikt het pensioenkapitaal na het bereiken van de pensioenleeftijd, geheel of gedeeltelijk, voor de aankoop van een lijfrente bij dezelfde of een andere instelling.

2. De lijfrente heeft de vorm van een levenslange maandelijkse uitkering aan:
a. de deelgenoot, of
b. de deelgenoot en diens partner.

3. Een deelgenoot die een partner bij de instelling heeft aangemeld, koopt een lijfrente als bedoeld in het tweede lid, onderdeel b. Indien de deelgenoot een partner heeft, die zelf deelgenoot of deelnemer is, kan de deelgenoot een lijfrente als bedoeld het tweede lid, onderdeel a, kopen, indien zijn of haar partner bij de instelling van de deelgenoot een verklaring, inhoudende zijn of haar toestemming met deze beslissing heeft overgelegd.

4. Bij keuze voor een lijfrente als bedoeld in het tweede lid, onderdeel b, ontvangt de langstlevende partner, bij overlijden van de deelgenoot of zijn of haar partner een bedrag van ten minste 70% van de tevoren door hen beiden genoten dan wel verwachte uitkering.

5. De aankoop van een lijfrente geschiedt tegen hetzij een vaste rente hetzij een

variabele rente met een jaarlijkse stijging van ten hoogste 2%.

6. In afwijking van het eerste lid heeft een deelgenoot na het bereiken van de pensioenleeftijd en tot ten hoogste tien jaar na de datum van het bereiken daarvan, jaarlijks eenmaal het recht om het ontstaan van het recht op de aankoop van een lijfrente geheel of gedeeltelijk met een jaar uit te stellen; alsdan wordt het pensioenkapitaal actuarieel herrekend op basis van de nieuwe ingangsdatum. Indien de deelgenoot zijn pensioenkapitaal gedeeltelijk aanwendt, blijft de verzekeringsovereenkomst in stand met betrekking tot het resterende kapitaal.

Artikel 12

1. Het pensioenreglement van een ondernemingspensioenfonds bepaalt dat het recht op een pensioenuitkering ontstaat bij het bereiken van de pensioenleeftijd.

2. Onverminderd het eerste lid, bepaalt het pensioenreglement van een ondernemingspensioenfonds dat deelnemers, na het bereiken van de pensioenleeftijd en tot ten hoogste tien jaar na de datum van het bereiken daarvan, jaarlijks eenmaal het recht hebben om de uitkering van het pensioen met een jaar uit te stellen en wordt de pensioenaanspraak actuarieel herrekend op basis van de nieuwe ingangsdatum.

§7. De verplichtingen van de instelling

Artikel 13

1. De instelling vermeldt in de opgave, advertenties of een voorbeeld van een door haar aangeboden premieovereenkomst, alsmede in de premieovereenkomst zelf de premieopbouw, die bestaat uit de onderdelen van de premie, de administratiekosten en, indien voor de dekking van die risico's is gekozen, de premies voor invaliditeit en overlijden.

2. Een instelling en een aan een instelling verbonden tussenpersoon adverteren niet met vergelijkingen tussen de door de instelling aangeboden premie- of verzekeringsovereenkomsten en die van andere instellingen, noch maken zij in onderhandelingen met een werkgever of een werknemer een vergelijking tussen de door die instelling en andere instellingen aangeboden premie- of verzekeringsovereenkomsten.

3. Een instelling en een aan een instelling verbonden tussenpersoon, maken geen andere prognoses van het pensioenkapitaal met bijbehorende lijfrenten dan de gegarandeerde pensioenkapitalen, tenzij de prognose met betrekking tot de winstdeling of over rente als basis heeft de rente die de Centrale Bank van Aruba aan instellingen voorschrijft.

4. Een instelling en een aan een instelling verbonden tussenpersoon bieden geen combinaties aan van een premie- of verzekeringsovereenkomst met andere door die instelling te leveren financiële producten of diensten, noch legt een instelling de werkgever en diens werknemers een verplichting op tot aanschaf van andere financiële producten of diensten van de instelling.

5. Een instelling maakt geen prijsafspraken met andere instellingen ten aanzien van de door hen aan te bieden premie- of verzekeringsovereenkomsten of de in het eerste lid genoemde onderdelen daarvan.

Artikel 14

De instelling zendt jaarlijks in de maand juli aan de deelgenoot:

a. een opgave van het door de deelgenoot opgebouwde pensioenkapitaal, en
b. een verklaring, inhoudende dat de met hem gesloten verzekeringsovereenkomst en de in dat kader gedane stortingen voldoen aan de voorschriften van de artikelen 4, tweede lid, 5, 7 en 8, eerste lid, van deze landsverordening en aan de voorschriften ter zake van de toepassing van de Landsverordening inkomstenbelasting.

Artikel 15

De instelling stelt een deelgenoot schriftelijk op de hoogte van het feit dat er een premiebetalingsachterstand van 3 maanden is opgetreden. De mededeling wordt gedaan binnen dertig dagen nadat deze premiebetalingsachterstand is opgetreden.

Artikel 16

Een instelling voldoet aan de verplichtingen, voortvloeiend uit artikel 15a van Boek 3 van het Burgerlijk Wetboek van Aruba.

Artikel 17

1. De instelling zendt een half jaar, voordat de deelgenoot de pensioenleeftijd bereikt en uiterlijk negen jaren daarna, een opgave van het pensioenkapitaal, een schrijven van de instelling, houdende mededeling dat hij dat pensioenkapitaal vóór die datum geheel of gedeeltelijk kan omzetten in een lijfrente.

2. Indien een deelgenoot gedurende negen jaar zijn pensioenkapitaal nog niet of niet volledig heeft gebruikt voor de aanschaf van een lijfrente, zendt de instelling hem een half jaar voor het verstrijken van het tiende jaar na het bereiken van de pensioenleeftijd, de mededeling dat de deelgenoot het pensioenkapitaal vóór die datum geheel moet omzetten in een lijfrente.

3. Indien de deelgenoot niet aan het tweede lid voldoet, gaat de instelling over tot omzetting van het kapitaal in een aan de desbetreffende deelgenoot toe te kennen lijfrente als bedoeld in artikel 11, tweede lid, onderdeel b, tenzij de deelgenoot geen partner bij de instelling heeft aangemeld, in welk geval voor de deelgenoot een lijfrente als bedoeld in artikel 11, tweede lid, onderdeel a, wordt aangekocht. In beide gevallen geschiedt de aankoop met toepassing van de in artikel 11, vijfde lid, bedoelde vaste rente.

Artikel 18

Op verzoek van de deelgenoot behandelt de instelling een van een andere instelling of pensioenfonds overgedragen bedrag vanwege wisseling van werkgever als een bijdrage over verstreken dienstjaren en zet deze om in een verhoging van het pensioenkapitaal. Artikel 7, derde lid, is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 19

1. Een instelling kan een premieovereenkomst als bedoeld in artikel 2, eerste lid, of een verzekeringsovereenkomst als bedoeld in artikel 2, tweede lid, slechts opzeggen of doen ontbinden, indien in redelijkheid niet van haar gevergd kan worden om de premieovereenkomst respectievelijk de verzekeringsovereenkomst in stand te laten.

2. Een instelling zegt niet op de verzekeringsovereenkomst van een deelgenoot die geen werknemer meer is.

§ 8. Het directiepensioenlichaam

Artikel 20

Deze landsverordening is niet van toepassing op de werknemer die voor zichzelf pensioen opbouwt in een directiepensioenlichaam als bedoeld in artikel 15a van de Landsverordening inkomstenbelasting (AB 1991 no. GT 51), met uitzondering van de artikelen 5, 8 tot en met 12, 21, eerste en tweede lid, en 23, die van overeenkomstige toepassing zijn, en artikel 26 dat van toepassing is.

§9. Bijzondere bepalingen

Artikel 21

1. Indien een deelgenoot van echt of van tafel en bed scheidt, dan wel diens duurzame gemeenschappelijke huishouding is beëindigd, vóórdat het kapitaal omgezet is in een lijfrente, verkrijgt diens gewezen partner aanspraak op de helft van de tussen het tijdstip van huwelijksluiting dan wel het tijdstip van het ontstaan van de duurzame gemeenschappelijke huishouding en het tijdstip van scheiding respectievelijk het tijdstip van beëindiging van de duurzame gemeenschappelijke huishouding opgebouwde kapitaal.

2. Het eerste lid is niet van toepassing, indien de gewezen partners bij notarieel verleden akte anders overeengekomen zijn of de rechter bij het vonnis tot scheiding op hun gemeenschappelijk verzoek anders heeft beslist.

3. De instelling waarmee een deelgenoot als bedoeld in het eerste lid, een ver-

zekeringsovereenkomst heeft, maakt het ingevolge het eerste lid aan de gewezen partner toekomende kapitaal over naar de instelling waarmee de gewezen partner een verzekeringsovereenkomst heeft gesloten, tenzij die gewezen partner aantoont al te beschikken over een verzekeringsovereenkomst, in welk geval het bedrag door de instelling wordt overgemaakt naar de instelling waarmee die verzekeringsovereenkomst is afgesloten. Artikel 7, derde lid, is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 22

1. Indien een deelnemer van echt of van tafel en bed scheidt, dan wel diens duurzame gemeenschappelijke huishouding is beëindigd, voordat de pensioenaanspraak gerealiseerd wordt, verkrijgt diens gewezen partner een premievrije aanspraak op de helft van de pensioenaanspraak die tussen het tijdstip van huwelijksluiting dan wel het tijdstip van het ontstaan van de duurzame gemeenschappelijke huishouding en het tijdstip van scheiding respectievelijk het tijdstip van beëindiging van de duurzame gemeenschappelijke huishouding. Het ondernemingspensioenfonds geeft op verzoek een verklaring van het bestaan van deze aanspraak. Artikel 21, tweede lid, is van toepassing.

2. Indien de deelnemer en zijn of haar gewezen partner een afwijkende dekking van het pensioenrisico overeenkomen, dan leggen ze een verklaring over, van het ondernemingspensioenfonds, inhoudende dat het fonds bereid is het overeengekomen pensioenrisico te dekken.

Artikel 23

Een aanspraak op partnerpensioen kan niet zonder de toestemming van de betrokken partner bij overeenkomst tussen de deelgenoot en de instelling of de deelnemer en het ondernemingspensioenfonds of de deelgenoot respectievelijk de deelnemer en de werkgever worden verminderd. Elk beding, strijdig met de vorige volzin, is nietig.

Artikel 24

1. Degene die deelgenoot is geweest, maar van wie de bijhouding van diens persoonslijst in de bevolkingsadministratie is opgeschort, omdat hij uit Aruba vertrokken is, heeft na drie jaren vanaf de datum van diens vertrek het recht op afkoop van zijn verzekeringsovereenkomst.

2. De instelling die een verzoek heeft ontvangen als bedoeld in het eerste lid, verifieert bij de houder van de bevolkingsadministratie of de bijhouding van diens persoonslijst is opgeschort en bij de Belastingdienst, of de betrokkene belasting- of volksverzekeringspremieschulden heeft. Indien er schulden zijn, worden deze door de instelling op het over te dragen bedrag ingehouden en afgedragen aan het Land.

3. Behoudens toepassing van het tweede lid verricht de instelling de uitbetaling van de waarde binnen zes weken na het verzoek en wordt gestort op een door de be-

trokkene aan te geven rekening, onder aftrek van kosten. Artikel 7, derde lid, is van overeenkomstige toepassing.

4. De deelnemer die in gelijke positie verkeert als de deelgenoot, bedoeld in het eerste lid, heeft het recht om op te vragen:
a. indien hij ten hoogste tien jaren deelnemer was: de waarde van de totale spaarpremies, en
b. indien hij ten minste tien jaren deelnemer was: de waarde van de premievrije aanspraak.

Het tweede en derde lid zijn van overeenkomstige toepassing.

Artikel 25

De deelgenoot of deelnemer die bij het bereiken van de pensioenleeftijd een pensioenuitkering krijgt die minder bedraagt dan Afl. 50,- per maand, heeft het recht om:
a. het pensioenkapitaal in een lijfrente af te kopen tegen de actuariële waarde van het pensioenkapitaal;
b. een lijfrente aan te kopen in de vorm van een levenslange uitkering die naar keuze halfjaarlijks of jaarlijks wordt uitbetaald.

§10. Toezicht

Artikel 26

1. Met het toezicht op de naleving van het bij of krachtens deze landsverordening bepaalde zijn belast de daartoe bij landsbesluit aangewezen personen. Een zodanig landsbesluit wordt bekendgemaakt in de Landscourant van Aruba.

2. De krachtens het eerste lid aangewezen personen zijn, uitsluitend voor zover dat voor de vervulling van hun taak redelijkerwijze noodzakelijk is, bevoegd:
a. alle inlichtingen te vragen;
b. inzage te verlangen van alle zakelijke boeken, bescheiden en andere informatiedragers en daarvan afschrift te nemen of deze daartoe tijdelijk mee te nemen;
c. alle plaatsen, met uitzondering van woningen zonder de uitdrukkelijke toestemming van de bewoner, te betreden, vergezeld van door hen aangewezen personen;
d. woningen zonder de uitdrukkelijke toestemming van de bewoner ten aanzien waarvan een redelijk vermoeden bestaat dat deze een werkgever is, te betreden, vergezeld van door hen aangewezen personen.

3. Zo nodig, wordt de toegang tot een plaats of woning als bedoeld in het tweede lid, onderdelen c respectievelijk d, verschaft met behulp van de sterke arm.

4. Alvorens toepassing te geven aan de bevoegdheid, bedoeld in het tweede lid, onderdeel d, toont de toezichthouder een legitimatiebewijs, voorzien van een foto, en vraagt, zo mogelijk in een taal die betrokkene verstaat, onder mededeling van het doel van zijn komst, aan de bewoner toestemming om in de desbetreffende woning

binnen te treden; indien die toestemming niet wordt gegeven, toont de toezichthouder een machtiging tot binnentreden van de rechter-commissaris, welke machtiging het adres van de woning en, zo mogelijk, de naam van de bewoner daarvan bevat, en verstrekt onmiddellijk een kopie daarvan aan de bewoner.

5. Bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, worden regels gesteld met betrekking tot de wijze van taakuitoefening van de krachtens het eerste lid aangewezen personen.

6. Een ieder verleent aan de krachtens het eerste lid aangewezen personen alle medewerking, die op grond van het tweede lid van hem wordt gevorderd.

§11. Bestuurlijke handhaving

Artikel 27

1. De Minister kan een last onder dwangsom opleggen ter zake van de nietnaleving van voorschriften, gesteld bij of krachtens de artikelen 3, 4, vierde lid, 5, 7, 9, 10, eerste lid, 12, eerste lid, 13 tot en met 17, 21, derde lid, 24, tweede en derde lid en 26, zesde lid. De Minister trekt de last in, indien de overtreding niet meer ongedaan gemaakt kan worden.

2. Ter zake van de in het eerste lid bedoelde feiten kan de Minister een bestuurlijke boete opleggen tot een bedrag van tweehonderdvijftigduizend florins per afzonderlijke overtreding.

3. De Minister stelt regels ten aanzien van de te volgen procedures bij de toepassing van de bevoegdheden, bedoeld in het eerste en tweede lid.

4. Bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, worden regels gesteld met betrekking tot de grondslagen voor de vaststelling van de hoogte van de last onder dwangsom en de bestuurlijke boete per overtreding. De overtredingen worden gerangschikt in categorieën naar zwaarte van de overtreding met de daarbij behorende basisbedragen, minimumbedragen en maximumbedragen.

5. Verbeurde dwangsommen en bestuurlijke boeten komen toe aan het Land.

Artikel 28

Degene jegens wie door de Minister een handeling is verricht, waaraan hij in redelijkheid de gevolgtrekking kon verbinden dat hem wegens een overtreding van het gestelde bij of krachtens deze landsverordening een bestuurlijke boete zal worden opgelegd, is niet verplicht ter zake daarvan enige verklaring af te leggen. Hij wordt hiervan in kennis gesteld, alvorens hem om informatie wordt gevraagd.

Artikel 29

1. De bestuurlijke boete is verschuldigd binnen zes weken na de dagtekening van de beschikking waarbij zij is opgelegd.

2. De bestuurlijke boete wordt, vermeerderd met de wettelijke rente, te rekenen

vanaf de dag waarop sedert de bekendmaking van de beschikking zes weken zijn verstreken.

Artikel 30

1. De bevoegdheid een bestuurlijke boete op te leggen, vervalt:
a. indien ter zake van de overtreding een strafvervolging is ingesteld en het onderzoek ter terechtzitting een aanvang heeft genomen, dan wel het recht tot strafvordering is vervallen ingevolge artikel 76 van het Wetboek van Strafrecht van Aruba (AB 1991 no. GT 50);
b. drie jaren na de dag waarop de niet-naleving van het voorschrift is geconstateerd.

2. De termijn, bedoeld in het eerste lid, onderdeel b, wordt gestuit door een bekendmaking van de beschikking waarbij de bestuurlijke boete werd opgelegd.

Artikel 31

1. De Minister is bevoegd, met het oog op het feit ter zake waarvan de last onder dwangsom of de bestuurlijke boete is opgelegd, het overtreden voorschrift, alsmede de naam, het adres en de woonplaats van degene aan wie de bestuurlijke boete is opgelegd, ter openbare kennis te brengen.

2. De Minister kan regels vaststellen ter zake van de uitoefening van de bevoegdheid, bedoeld in het eerste lid.

3. De beschikking tot het ter openbare kennis brengen treedt in werking op de dag waarop het feit ter openbare kennis is gebracht, zonder dat de werking voor de duur van de beroepstermijn of, indien beroep is ingesteld, van het beroep wordt opgeschort, indien van de betrokkene geen adres bekend is en het adres ook niet met een redelijke inspanning kan worden verkregen.

Artikel 32

De Minister houdt aantekening van de handelingen die in het kader van een onderzoek, voorafgaand aan het opleggen van een bestuurlijke boete, hebben plaatsgevonden onder vermelding van de personen die die handelingen hebben verricht.

Artikel 33

1. Indien een verbeurde dwangsom of boete niet is betaald binnen de door de Minister bepaalde termijn, worden de overtreders schriftelijk aangemaand om binnen twee weken alsnog het bedrag van de dwangsom of de boete, verhoogd met de kosten van de aanmaning, te betalen.

2. Bij gebreke van betaling kan door de Minister van de overtreder het bedrag en de kosten, bedoeld in het eerste lid, verhoogd met de invorderingskosten, door middel van een dwangbevel worden ingevorderd.

3. De bekendmaking van het dwangbevel geschiedt door middel van beteke-

ning van een exploot als bedoeld in het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering van Aruba en levert een executoriale titel op, die met toepassing van de voorschriften van dat wetboek kan worden tenuitvoergelegd.

4. Het dwangbevel vermeldt in ieder geval:
a. aan het hoofd het woord dwangbevel;
b. het bedrag van de invorderbare hoofdsom, vermeerderd met de verschuldigde wettelijke rente;
c. het wettelijk voorschrift waaruit de verschuldigde geldsom voorvloeit;
d. de kosten van de aanmaning en van het dwangbevel;
e. dat het op kosten van de overtreder ten uitvoer kan worden uitgebracht.

5. Gedurende zes weken na de dag van betekening van het exploot staat tegen het dwangbevel verzet open. Verzet wordt aanhangig gemaakt tegen de Minister bij het gerecht in eerste aanleg en op de voor het indienen van vorderingen bepaalde wijze. Het verzet, mits tijdig en op de voorgeschreven wijze gedaan, schorst de tenuitvoerlegging van het dwangbevel.

§12. Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 34

1. In afwijking van artikel 5, eerste respectievelijk tweede lid, bedraagt het minimale premiepercentage:
a. vanaf 1 januari 2012 tot en met 31 december 2012: 2%, respectievelijk 3, 33%;
b. vanaf 1 januari 2013 tot en met 31 december 2013: 4%, respectievelijk 6,67%.

2. In afwijking van artikel 5, derde lid, bedraagt het minimale opbouwpercentage:
a. vanaf 1 januari 2012 tot en met 31 december 2012: 0,33%;
b. vanaf 1 januari 2013 tot en met 31 december 2013: 0,67%.

3. Bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, de Sociaal Economische Raad gehoord, kan worden bepaald dat de verhoging van het minimale percentage van de premie, bedoeld in het eerste lid, onderdeel b, en het tweede lid, onderdeel b, op 1 januari 2014 ingaat.

Artikel 35

1. Deze landsverordening treedt in werking op 1 januari 2012, met uitzondering van artikel 4, vierde lid, dat op 1 januari 2013 in werking treedt.

2. Zij kan worden aangehaald als Landsverordening algemeen pensioen.

Gegeven te Oranjestad, 30 december 2011
F.J. Refunjol

De minister van Algemene Zaken,
M.G. Eman

De minister van Financiën, Communicatie,
Utiliteiten en Energie,
M.E. de Meza

De minister van Justitie en Onderwijs,
A.L. Dowers